

ریښتینې عدالت د پغمان تیري کونکو مشرانو ته په سزا ورکولو سره پلي کيږي

په پغمان کې د څو تنو ځناورو لخوا پر څلورو ښځو ډليزی تیري د ټول هیواد خلکو ته سخت ټکان ورکړ. له څو ورځو راپدېخوا د هیواد په هر گوټ کې ددغه جنایت غندلو لپاره لاریونونه په لاره اچول شوي دي. ټول خلک په یو آواز سره ددغو اوه تنو چې د پولیس په منگولو کې دي او پر خپل جرم یې اقرار هم کړی د اعدام غوښتونکي دي.

په داسې حال کې چې په تیرو ديارلس کلونو کې پر دغه راز کرغیږنو کړنو سترگی پټی شوی دي، ولی په دغه اړه، محکمې د عامو وکړو د فشار لاندې ددغو اوه تنو اعدام حکم صادر کړ او کرزي هم د هغې د لاسلیک لپاره چمتووالی وښود. ولی هغه څه چې رسنې پری سترگې پټوي او د هغې په اړه څه نه وای، دادی چې ددی پېښې اصلی تورن خلک آزاد گرځي او یواځې څو تنه کمزوري تیري کونکي محاکمه شول. د «پغمان امیر» هم ددغو اوه تنو د سم لاسی اعدام غوښتنه وکړه، ځکه په دغه صورت کې اصلی خلک براءت مومي، او ددغه ناوړین اصلی عاملانو ته په امان کې د پاتې کیدو لار هوارېږي. په پغمان کې چې د سیاف او د قومندانانو لکه هر یو ممتاز، زلمی توفان، ملا عزت، شیر علم او نورو تر واک لاندې دی، هیڅ امکان نلری چې نوری ډلې پرته له دی چې له دوی سره اړیکې ولری په آسانی سره په دی کچه لوی جنایت ترسره کړي.

په هغه هیواد کې چې ناخوالی په بی ساری توگه کوکاري وهی، د دوهمی درجې تیري کونکو اعدامول، او اصلی تیري کونکي آزاد پرېښودل، په خپل د عدالت تر پښو لاندې کول دي. زمونږ خلک یې نه هیروی چې څو کاله وړاندې کرزي د عبدالله شاه په نوم سړي چې د «زرداد سپي» په نامه یې شهرت درلود د اعدام حکم صادر کړ، ولی خپله زرداد آزاد پرېښول شو او استاذان یې د دولت په لوړو پستونو کې وټومبل شول. د زرداد د سپي له اعدام وروسته، «د بښني نړیوال سازمان» هغه ناعادلانه وېاله، او د ۲۰۰۴ کال د اپریل په ۲۶ مه نیټه یې په یوه بیانیه کې ولیکل:

«د بښني نړیوال سازمان دا ویره لری چې د عبدالله شاه اعدام د سیاسی واک لرونکو له پلوه د بشري حقوقو د سرغړونکو د شاهد له منځ وړلو وی. عبدالله د خپل بند په وخت کې د څو تنو قومندانانو پر ضد شاهدی ورکړی وه چې نن په واک کې دی...»

۲۰۰۷ کال د اکتوبر په میاشت کې، د کرزي دولت ۱۵ کمزورو مجرمانو اعدام حکم عملی کړ، ولی د هغوی له ډلې څخه د تیمورشاه په نوم کس چې د بهرنیانو په تېښتونی کې لاس درلود، د چارواکو په مرسته د اعدام له ډگر څخه وتښتیده، ولی هیچا هم پر غور و نه خوگاوه.

د پغمان پېښې د نیول شوو ځناورو په اړه هم پورتنی واقعیتونه صدق کوی. د جنایتکارانو اعدام باید د نورو لپاره د عبرت سبق وی چې له داسې ځناورتوب څخه لاس واخلي، ولی کله چې د جنایتکارانو مشران له خوندي توب څخه برخمن وی، دا کار هغوی لا ډیرو ناوړه کړنو ته هڅوي. عدالت یوازی هغه وخت پلي کیدای شی چې سزاگانې له لوړو پوړیو پیل شی.

د کرزي بویناک دولت غواړي له دی پېښې څخه تبلیغاتی گټه پورته کړي، ولی مونږ په دی باور یو چې د ولس د بدمرغی له عواملو څخه جوړه شوی دستگاه هیڅ کله هم نشي کولای د ولس د غوښتنو او عدالت ساتونکي شي. یوازی د ملی خاینانو پر وړاندې د نه سترې کیدونکي مبارزې او سربښندو له لاری کولای شو د ښځو پر وړاندې د تاوترخوالي او استبداد ریښې له بیخه وچې کړو. له همدې کبله له ټولو ښځو او په خاصه توگه د تاوتریخوالي له قربانیانو څخه غواړو چې خپل غم په ځواک بدل کړي ترڅو د ښځو ضد ځناورو بښنې له بیخه وباسي. د انسانیت د دښمنانو پر وړاندې چوپتیا هغوی نور هم پیاوړي او ځناور کوي.

«د افغانستان د همبستگي گوند» د ریښتیني دموکراسی، عدالت او د ښځو د حقونو له پلویانو څخه په کلکه غواړي چې په هر ډول لاریونونو او حرکتونو کې، د پغمان د پېښې د اصلی مجرمانو د محاکمې غوښتنه وکړي، ځکه یوازی په همدې صورت کې د پغمان ناوړین کیدای د ولس د ناموس او هستي غلو لپاره د پند درس وگرځي.

د افغانستان د همبستگي گوند

د ۱۳۹۳ کال د وری ۱۸ مه – د ۲۰۱۴ کال د سپتمبر ۹ مه